

PRIJEDLOG MREŽNIH PRAVILA TRANSPORTNOG SUSTAVA

-KONZULTACIJSKI DOKUMENT-

uz javnu raspravu od 11. ožujka do 25. ožujka 2017. godine

1) UVOD

PLINACRO d.o.o. je kao operator transportnog sustava na temelju članka 84. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“ broj 28/13, 14/14, 16/17) i Odluke o suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije (Klasa: 310-05/16-02/40, Ur. broj: 371-01/16-05) od 28. listopada 2016. godine (dalje u tekstu: Agencija) i Odluke o suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije (Klasa: 310-05/17-02/56, Ur. broj: 371-01(17-03) od 24. veljače 2017. godine, donio Mrežna pravila transportnog sustava koja su stupila na snagu 1. prosinca 2016. godine (u daljnjem tekstu: Mrežna pravila).

Mrežnim pravilima uređuje se opis transportnog sustava, razvoj, građenje i održavanje transportnog sustava, upravljanje i nadzor nad transportnim sustavom, trgovanje kapacitetima transportnog sustava, uravnoteženje transportnog sustava, međusobna prava i dužnosti operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava, mjerna pravila i pravila raspodjele, objava podataka i razmjena informacija, povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava, uvjeti ograničenja i obustave isporuke plina, neovlaštena potrošnja sustavom, instrumenti financijskog osiguranja postojećih i potencijalnih korisnika transportnog sustava, javni postupak iskazivanja interesa postojećih i potencijalnih korisnika transportnog sustava, priključenje na transportni sustav, ugovaranje kapaciteta transportnog sustava, plina i naknada štete.

2) RAZLOZI ZA IZMJENE U MREŽNIM PRAVILIMA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Glavni razlog izmjene Mrežnih pravila transportnog sustava je primjena Uredbe Komisije (EU) br. 312/2014. (dalje: Uredba BAL).

Operator transportnog sustava je u prijelaznom razdoblju aktivno i intenzivno proveo pripreme za izmjenom i prilagodbom poslovnih procesa sukladno odredbama Uredbe BAL, na način da je dosadašnji model uravnoteženja izmijenio prema zahtjevima Uredbe BAL. Sukladno navedenom, potrebno je donijeti nova Mrežna pravila zbog izmjena koje se odnose na definiranje zone uravnoteženja; odgovornosti za uravnoteženje; pružanje informacija vezano uz uravnoteženje; postupanje operatora transportnog sustava; radnje uravnoteženja; redoslijed prihvaćanja ponuda; trgovinske transakcije na platformi operatora tržišta plina; utvrđivanje količine plina za dnevne, unutar-dnevne i mjesečne izvještaje.

Nakon provedenih izmjena, usklađeni su pojedini članci u kojima je bilo potrebno napraviti izmjene zbog promjene numeracije članaka na koje se isti pozivaju.

U prijedlogu novih Mrežnih pravila predlaže se manja izmijenjena odredbi kojima se regulira korištenje operativne zalihe i nuđenje prekidivog kapaciteta. U odnosu na poglavlje „Trgovanje kapacitetima transportnog sustava“ predlaže se izmjena cijelog poglavlja, budući da se dosadašnjim Mrežnim pravilima za trgovanje kapacitetima zahtijevao niz formalnih koraka koji su usporavali trgovanje na sekundarnom tržištu. Stoga su propisana nova pravila koja su usklađena sa zahtjevima koje postavljaju aukcijske platforme glede trgovanja kapacitetima na sekundarnom tržištu na interkonekciji te su propisana i nova pravila za trgovanje kapacitetima na sekundarnom tržištu na informacijskoj platformi operatora transportnog sustava. Nakon provedenih izmjena, usklađeni su pojedini članci u kojima je bilo potrebno napraviti izmjene zbog promjene numeracije članaka na koje se isti pozivaju.

Prilog ovom konzultacijskom dokumentu su pregled zahtjeva Uredbe BAL te prezentacija novog uravnoteženja sukladno uredbi BAL.

S obzirom na navedeno u prijedlogu Mrežnih pravila predloženi su sljedeći članci:

- **Članak 3.** predlaže se izmjena stavka 2. zbog potrebe definiranja novih pojmova i izmijene postojećih:
 - *aukcija* – predlaže se izmjena članka na način da se iza riječi „na“ dodaje riječ „aukcijskoj“. Navedena izmjena potrebna je zbog jednoznačnog razlikovanja tri platforme koje se koriste u Mrežnim pravilima;
 - *aukcijska platforma* – predlaže se izmjena izraza iz „platforma“ u „aukcijska platforma“;
 - *dnevno odstupanje bilančne skupine* – uvodi se novi pojam sukladno odredbama vezanim uz uravnoteženje;
 - *granice ukupnog dnevnog odstupanja* – uvodi se novi pojam sukladno odredbama vezanim uz uravnoteženje;
 - *radnja uravnoteženja* – uvodi se novi pojam sukladno odredbama vezanim uz uravnoteženje;
 - *ugovor o transportu plina na interkonekciji* – predlaže se izmjena izraza na način da se iza riječi „aukcija“ dodaju riječi „na aukcijskoj“;
 - *upravitelj aukcijske platforme* – predlaže se izmjena definicije;
- **Članak 20. i članak 25.** – predlaže se izmjena članka 20. stavak 2. i članka 25. stavak 1. na način da se mijenja terminologija, zato jer je „mjerna oprema“ izraz koji uključuje i plinomjer i drugu mjernu opremu.

- **Članak 26.** – predlaže se dodavanje novih stavaka 3, 4. i 5. kojima se definira postupak provođenja revizije izdanih energetske suglasnosti. Navedeno se predlaže iz razloga što je dosadašnja praksa pokazala potrebu za revizijom.
- **Članak 28.** – predlaže se brisanje starog članka i dodavanje novog članka kojim se uređuje pravo operatora transportnog sustava da u situaciji kada je iskorištenost priključnog kapaciteta u dvije uzastopne godine znatno smanjena prilagodi obračunsko mjerno mjesto, a sve u svrhu povećanja točnosti mjerenja. Praksa je pokazala da priključni kapacitet određen u energetske suglasnosti u većini slučajeva ne odgovara stvarnom profilu potrošnje, odnosno da većina korisnika koristi priključni kapacitet s vrlo niskom razinom iskorištenosti priključnog kapaciteta priključka. U slučaju prilagodbe obračunskog mjernog mjesta, operator transportnog sustava će revidirati energetske suglasnost.
- **Članak 44.** – predlaže se premještanje dosadašnjeg članka 55. iz poglavlja „Uravnoteženje“ u poglavlje „Nadzor i upravljanje transportnim sustavom“. Ispred broja članka dodaje se naslov „Pravila za korištenje operativne zalihe“. Pravilima za korištenje operativne zalihe uređuju se situacije u kojima operator transportnog sustava ima pravo koristi operativne zalihe u svrhu optimalnog upravljanja tehnološkim procesom transporta plina. Ujedno se postojeći stavak 1. članka dopunjuje novim točkama, a u cilju detaljnijeg određivanja korištenja operativnih zaliha.
- **Članak 54.** – predlaže se brisanje svih članaka dosadašnjeg poglavlja „Uravnoteženje“. Novim člankom 54. uvodi se uravnoteženje sukladno odredbama Uredbe BAL te postupci operatora transportnog sustava u slučaju provedbe mjera sigurnosti opskrbe plinom;
- **Članak 55.** – novim člankom određeno je da zona uravnoteženja obuhvaća sve ulaze u transportni sustav i sve izlaze iz transportnog sustava uključivo i virtualnu točku trgovanja. Ispred broja članka dodaje se podnaslov „Zona uravnoteženja“;
- **Članak 56** – novim člankom propisuje se odgovornosti vođitelja bilančne skupine za uravnoteženje portfelja bilančne skupine koju organizira te mjere su na raspolaganju. Ispred broja članka dodaje se podnaslov „Odgovornost za uravnoteženje“;
- **Članak 57.** – novim člankom propisuje se pružanje informacija sukladno Uredbi BAL, uključujući informacije prognozirajuće strane, a u svrhu uravnoteženja bilančnih skupina. Ispred broja članka dodaje se podnaslov „Pružanje informacija“;
- **Članak 58.** – novim člankom propisuje se postupanje operatora transportnog sustava u slučaju kada je dnevno odstupanje svih bilančnih skupina izvan objavljenih granica ukupnog dnevnog odstupanja odnosno kada vođitelji bilančnih skupina sami ne uravnoteže svoj portfelj. Ispred broja članka dodaje se podnaslov „Postupanje operatora transportnog sustava“;

- **Članak 59.** – novim člankom propisuju se radnje uravnoteženja koje operator transportnog sustava poduzima zbog pozitivnog ili negativnog odstupanja svih bilančnih skupina;
- **Članak 60.** – novim člankom određuju se pravila prednosti prilikom odabira radnji uravnoteženja i ponuda te razlozi odstupanja od pravila;
- **Članak 61.** – novim člankom uređuje se postupanje operatora transportnog sustava i voditelja bilančnih skupina u situaciji kada radnje uravnoteženja nisu dostatne;
- **Članak 70.** – predlažu se jasnije odredbe vezano uz Uredbu CAM i standardni proizvod na interkonekciji te brisanje pozivanja na određene stavke i članke Uredbe CAM budući da je ista u fazi izmjena i dopuna;
- **Članak 71.** – predlažu se jasnije odredbe vezano uz Uredbu CAM te brisanje pozivanja na određene stavke i članke Uredbe CAM budući da je ista u fazi izmjena i dopuna;
- **Članak 72.** – predlažu se jasnije odredbe vezano uz Uredbu CAM;
- **Članak 74.** - predlaže se izmjena na način da se stavak 4. dopuni odredbom koja se odnosi na nuđenje prekidivog kapaciteta na ulazu u TS i na izlazu iz TS, izuzev interkonekcije. Predlaže se brisanje stavka 7.;
- **Članak 77.** – Predlaže se izmjena stavka 10. na način da se u tekstu iza riječi „pristup“ dodaje riječ „aukcijskoj“;
- **Članak 78.** – predlaže se izmjena stavka 2. na način da se u tekstu iza riječi „na“ i „odabranoj“ dodaje riječ „aukcijskoj“;
- **Članak 79.** – predlaže se izmjena stavka 2. na način da se u tekstu iza riječi „na“ dodaje riječ „aukcijskoj“;
- **Članak 81.** – predlaže se izmjena vremena do kojeg se podnosi zahtjev za mjesečnu i dnevnu rezervaciju te dodavanje stavka 15. kojim se uređuje da operator transportnog sustava omogućava voditelju bilančne skupine pregled unesenih zahtjeva za rezervaciju;
- **Članak 82.** – dopunjuju se stavci 5., 6. i 7. tako da se iza riječi „obavještava“ dodaje „voditelja bilančne skupine i“, u stavcima 7. i 11. mijenja se vrijeme u kojem operator obavještava o prijedlogu raspodjele kapaciteta. U stavku 13., 14. i 15. iza riječi „provedene“ dodaje se riječ „konačne“; u stavku 7. briše se riječ „tekućem“;
- **Članci od 86. do 92.** – predlaže se brisanje starih članaka u poglavlju „Trgovanje kapacitetima transportnog sustava“ te se poglavlje dopunjuje novim člancima od 86. do 92., a sukladno pravilima provođenja sekundarnog tržišta na aukcijskoj platformi za kapacitet na interkonekcijama i na informacijskoj platformi operator transportnog sustava za kapacitete na ulazu u TS i na izlazu iz TS izuzev interkonekcije

- **Članak 93.** – predlaže se brisanje stavka 7.;
- **Članak 94.** – u stavku 1. predlaže se brisanje riječi „prethodno“ te se dodaje stavak 3. koji uređuje da će se zadnje prihvaćena nominacija od strane operatora sustava skladišta smatrati važećom;
- **Članak 97.** – dodaje se novi stavak 11. kojim se određuje da je voditelj bilančne skupine dužan dostaviti renominaciju operatoru transportnog sustava za svaku zaključenu transakciju na trgovinskoj platformi. Također predlaže se dodavanje novog stavka 18. kojim se definiraju dužnosti voditelja bilančne skupine u slučaju odstupanja od nominacije. Nominacije korištenja transportnog sustava predstavljaju jedan od osnovnih elemenata za procjenu ukupnog dnevnog odstupanja svih bilančnih skupina koju Plinacro objavljuje unutar dana. Navedena procjena odstupanja predstavlja osnovu za poduzimanje radnji uravnoteženja kako od strane VBS-ova tako i od strane OTS-a. Kako bi procjene odstupanja bile što točnije nužno je da VBS-ovi dostavljaju točne nominacije te da o promjenama potreba svojih članova pravovremeno informiraju OTS-a dostavom renominacija korištenja transportnog sustava.
- **Članak 124.** – predlaže se izmjena članka na način da se u stavku 1. iza riječi „pojedine“ dodaju riječi „zadnje prihvaćene“, te iza riječi „svih“ dodaje riječ „prihvaćenih“;
- **Članak 129.** – ispred članka dodaje se podnaslov koji glasi: „Očitavanje obračunskih mjernih mjesta“ te se mijenja tekst stavaka 1. i 2. kojima se određuje da se obračunska mjerna mjesta očitavaju za svaki sat u plinskom danu D;
- **Članak 130.** – predlaže se brisanje starog članka 123. u poglavlju „Utvrđivanje količina plina za dnevni izvještaj“ te se dodaju novi članci 130. – 132. koji određuju način na koji operator transportnog sustava raspodjeljuje izmjerene količine plina;
- **Članak 131.** – predlaže se dodavanje novog članka kojim se, sukladno Uredbi BAL, određuju obveze i vremenski periodi u plinskom danu D u kojima operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava razmjenjuju informacije za dnevne izvještaje;
- **Članak 132.** – predlaže se dodavanje novog članka kojim se uređuju sadržaj dnevnog izvještaja vremenski periodi u kojima operator transportnog sustava omogućava voditelju bilančne skupine pristup istom
- **Članak 134.** – predlaže se izmjena članka na način da se iza riječi „pojedine“ i „svih“ dodaju riječi „zadnje prihvaćene“;
- **Članak 137.** – predlaže se premještanje starog članka 128. tako da isti sada postaje 137:
- **Članak 138.** – predlaže se brisanje starih članaka od 129. do 130. te se isti zamjenjuju člancima 138. i 139.; dodaje se novi članak kojim se uređuje razmjena

podataka između operator transportnog sustava i operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava

- **Članak 139.** – predlaže se dodavanje novog članka kojim se uređuje sadržaj dnevnog izvještaja i vremenski period u plinskom danu D+1 u kojima operator transportnog sustava omogućava voditelju bilančne skupine, operatoru tržišta plina i Agenciji pristup istom;
- **Članak 142.** – predlaže se dopuna članka dodavanjem stavka 2. koji uređuje raspodjelu izmjerenih količina plina u slučaju kada proizvođač ne dostavi podatke;
- **Članak 143.** – predlaže se dopuna članka dodavanjem stavka 5. koji uređuje raspodjelu izmjerenih količina plina u slučaju kada operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava ne dostave podatke;
- **Članak 144.** – predlaže se dopuna članka dodavanjem stavka 5. koji uređuje raspodjelu izmjerenih količina plina u slučaju kada operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava ne dostave podatke;
- **Članak 145.** – predlaže se dopuna članka dodavanjem stavka 4. koji uređuje raspodjelu izmjerenih količina plina u slučaju kada krajnji kupac ne dostavi podatke;
- **Članak 146.** – predlaže se dopuna stavka 1. i stavka 2. vezano uz sadržaj mjesečnog izvještaja;
- **Članak 167.** – predlaže se promjena roka.; predlaže se brisanje stavka 6.;
- **Članak 168.** – predlaže se odgoda primjeni odredbi iz članka 131. i 138.;
- predlaže se brisanje starog članka 159. jer isto više nije u primjeni
- **Prilog 1., Članak 1.** – predlaže se poboljšanje izričaja u stavku 1;
- **Prilog 1., Članak 5.** – predlaže se dopuna stavaka 1;
- **Prilog 1., Članak 8.** – u stavku 5. predlaže se promjena datuma početka primjene naplate naknade za pojedinog korisnika transportnog sustava s „1. ožujka 2017.“ na „1. listopada 2017.“
- **Prilog 1., Članak 21.** – predlaže se brisanje odredbi koje se odnose na promjenu opskrbljivača s obzirom da se za iste ne provodi prijenos ugovora.
- **Prilog 1., Članak 23.** – predlaže se poboljšanje izričaja u stavku 3.
- **Prilog 1., Članak 26.** – predlaže se izmjena članka, a vezano uz predloške ugovora o transportu;
- **Prilog 2., Članak 5.** – predlaže se dodavanje novog stavka 10. kojim se određuju vremenski rokovi i uvjeti korisnicima transportnog sustava prilikom raspodjele iznosa sredstava po aukcijskim platformama;
- **Prilog 2., Članak 20.** – predlaže se dopuna s obzirom da se ustupanje prava iz ugovora o transportu na interkonekciji provodi na sekundarnom tržištu;

- **Prilog 2., Članka 22.** – predlaže se poboljšanje izričaja u stavku 3.;
- **Prilog 2., Članak 25.** – predlaže se izmjena članka, a vezano uz predloške ugovora o transportu na interkonekciji;

U Zagrebu, 10. ožujka 2017. godine